

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԸՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, Ը. Տարի, Թիւ 316, Ուրբաթ, 15 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 2016

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԸ

Քուէյթի Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցոյ մէջ

6 Յունուար, 2016 ի օրը, դարձեալ Քուէյթի Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցոյ շրջափակը լեցուած էր հաւատացեալներով, որոնք եկած էին հաղորդուելու մեր Տիրոջ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան տօներուն հետ: Հանդիսաւոր պատարագը, առաջին անգամ ըլլալով, եպիսկոպոսական խոյրով մատուցեց, Թեմիս բարեջան Առաջնորդ՝ Գերպ. Տէր Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպույեանը, որ քանի մը օրեր առաջ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա.

Կաթողիկոսն, որպէս Թեմիս Առաջնորդը, ստացած էր եպիսկոպոսական խոյր կրելու յատուկ պարգելը: Իր Քարոզին մէջ Հայր Սուրբը անդրադարձաւ Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան խորհուրդին: Յաւարտ սուրբ պատարագի, տեղի ունեցաւ ջրօրհնէքի արարողութիւն կնքահայրութեամբ՝ Արմենակ Հինտոյեանի: Ս. Պատարագին ներկայ գտնուեցան Քուէյթի հայ համայնքի ազգային բոլոր կառոյցները:

Պատարագէն ետք Առաջնորդարանի Արարատ սրահին մէջ, Առաջնորդ Հայր Սուրբին շնորհաւորութեան եկան բազմաթիւ օտար հիւրեր, քոյր եկեղեցիներէն ներկայացուցիչներ, դեսպաններ եւ Քուէյթցի մեծ ընտանիքներու բարեկամ անձնաւորութիւններ: Ինչպէս նաեւ այս առթիւ Հայր Սուրբը երկրիս Իշխանի պալատէն եւ շրջանիս նահանգապետէն եւ այլ անձնաւորութիւններէ ստացաւ շնորհաւորական նամակներ:

Հաւատացեալներու բազմութիւնը գոհունակ սրտով եւ Փրկիչին ծննդեան հոգեւոր բարիքներով զօրացած ու լիցքաւորուած վերադարձան իրենց տունները: Յիշենք որ յաջորդող օրերուն Քուէյթի մամուլը իր էջերուն մէջ անդրադարձաւ հայերու Ս. Ծննդեան պատարագին:

www.armenianprelacykw.com

Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան Ասպետ՝ Մելիք Մելիքսեթեան Ոչ Եւ է

Չորեքշաբթի, 6 Յունուար 2016-ին, Քուէթի մէջ կեանքին հրաժեշտ տուաւ քուէթահայ ազգային բարերար, բազմավաստակ գործարար, Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան Ասպետ՝ Մելիք Մելիքսեթեան (1944-ի ծնունդ):

Մելիք Մելիքսեթեան երկար տարիներ ծառայած է քուէթահայ ազգային կեանքին՝ գործելով թեմի Ազգային մարմիններու մէջ՝ միշտ ըլլալով գործունէայ, բարեհամբոյր, ազգանուէր, ընկերասէր եւ աշխուժ ազգային բարերար:

Ան իր նուիրեալ ու անշահախնդիր ծառայութեամբ օրինակ դարձաւ էիտասարդ սերունդին, միշտ կրկնելով, «աշխատանքը մարդու կ'ազնուացնէ» բնաբանը:

Հանգուցեալին յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Ուրբաթ, 8 Յունուարի յետմիջօրէին, ժամը 3:00ին, Քուէթի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցոյ մէջ:

Այս առթիւ, ԱԶԴԱՐԱՐԻ խմբագրութիւնը խոր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ննջեցեալի հարազատներուն ու համայն քուէթահայութեան:

Յիշատակը անթառամ մնայ:

Ստացած ենք հետեւեալ նամակը ԱՐՅԱԽԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱՆԱՂԻ տնօրէութեան կողմէ: Կը շնորհաւորենք բոլոր շահողներուն:

Արցախի ազգային վիճակախաղի շահումային ֆոնտի խաղարկութեան արդիւնքում Քուէթում շահած տոմսերի ցանկ

Հ/հ	Գորգի անուն	Կոդ	Գին /ՀՀ դրամ	Շահած տոմսի համար
1	Իշխանատուն	KC0180013	465000	054-011689
2	Դիզակ		45000	054-011247
3	Արցախ Արտգորգ	KC0260046	338000	054-011195
4	Տիեզերական	KC0170010	450000	054-011999
5	Հուշանուէր մէղր		50000	054-011283
6	Երան		45000	054-011368

**«Արցախի ազգային վիճակախաղ» ՓԲԸ
տնօրէն՝ Ա. Արզումանեան**

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ըստ Նախագահին. Հայաստան Լայնաձայլ Բարեփոխումներու Նոր Հանգրուան Կը Թեւակոխէ

13 Յունուարին Հայաստան-Եւրոպական Միութիւն օրակարգային հարցերուն անդրադարձած են Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան եւ Հայաստանի մէջ Եւրոպական Միութեան պատուիրակութեան ղեկավար, դեսպան Փետր Սուխտալսքի:

Հանրապետութեան նախագահը անգամ մը եւս ընդգծած է, որ Եւրոպական Միութեան հետ համագործակցութիւնն ու յարաբերութիւններու զարգացումը կը շարունակեն մնալ Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան առաջնահերթութիւններէն:

Նախագահ Սարգսեան շնորհակալութիւն յայտնած է Հայաստանի մէջ իրականացուող բարեփոխումներուն Եւրոպական Միութեան աջակցութեան համար՝ ընդգծելով, որ յատկապէս սահմանադրութեան փոփոխութիւններէն ետք Հայաստան լայնաձայլ բարեփոխումներու նոր հանգրուան կը թեւակոխէ:

Ան յոյս յայտնած է, որ Եւրոպական Միութեան կողմէ բարեփոխումներուն համար տրամադրուող աջակցութիւնը պիտի ըլլայ շարունակական՝ նկատի առնելով ցարդ ցուցաբերուած աջակցութեան արդիւնաւետութիւնը երկրին համար:

Փետր Սուխտալսքի յոյս յայտնած է, որ 2016 թուականը Հայաստան-Եւրոպական Միութիւն յարաբերութիւններուն նոր որակ հաղորդէ, եւ մինչեւ տարեվերջ աւարտին հասցունին Հայաստան-Եւրոպական Միութիւն նոր համապարփակ իրաւական փաստաթուղթին շուրջ բանակցութիւնները:

Դեսպանը վերահաստատած է Եւրոպական Միութեան հետաքրքրուածութիւնը՝ Հայաստանին օժանդակելու համագործակցութեան զարգացման եւ բարեփոխումներու իրականացման առումով:

Հայաստանի Զինուած Ուժերը 2016-ին Հաւատարիմ Պիտի Մնան Մնայուն Յառաջընթացի Սկզբունքներուն

«Արմէնփրես» կը հաղորդէ, թէ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Մէլրան Օհանեան 13 Յունուարին մասնակցած է 2015 թուականի ուսումնական տարուան ընթացքին հինգերորդ բանակային զօրամիաւորման աշխատանքներու արդիւնքներու ամփոփման նուիրուած զինուորական խորհուրդի նիստին, որուն ընթացքին հաշուետու զեկուցումներով հանդէս եկած են զօրամիաւորման հրամանատարի տեղակալները:

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան տեղեկատուութեան եւ հասարակութեան հետ կապերու վարչութենէն յայտնած են, որ նիստին ընթացքին անդրադարձ կատարուած է մարտական եւ զօրահաւաքային պատրաստուածութեան, մարտական հերթապահութեան, մարտական պատրաստութեան եւ զինուորական կարգապահութեան ամրապնդման հարցերու կատարելագործման միտող աշխատանքներուն արդիւնքներուն: Լուսարձակի տակ առնուած է այն, որ առաւել եւս բարձրացած է զօրքերու մարտական պատրաստութեան եւ առաջադրուած մարտական խնդիրներուն անմիջական կերպով արձագանգելու աստիճանը, լուրջ

ուշադրություն դարձուած է յատկապէս սահմանագիծին վրայ տարուող աշխատանքներու կատարելագործման: Զեկուցողները անդրադարձած են նաեւ զօրամիաւորման ենթակայ ստորաբաժանումներուն մէջ մարտական հերթապահութեան նախապատրաստման եւ կրման կազմակերպման, անոր վերահսկման հոլովոյթին, ծրագրուած եւ գործադրուած երկրաչափական աշխատանքներու որակին:

Ամփոփելով զինուորական խորհուրդի նիստը՝ պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեան բարձր գնահատած է նախորդ ուսումնական տարուան ընթացքին տարուած գործունէութեան արդիւնաւէտութիւնն ու արձանագրուած որակական յառաջընթացը, միաժամանակ անդրադարձած է գոյութիւն ունեցող կարգ մը բացթողումներուն եւ զանոնք վերացնելու հիմնական քայլերուն ու աշխատանքային ուղղութիւններուն: Ան հաստատած է, որ՝ «2016-ի ուսումնական տարուան ընթացքին զինուած ուժերը հաւատարիմ պիտի մնան մնայուն զարգացման եւ շարունակական յառաջընթացի սկզբունքներուն՝ տարուան ընթացքին ղեկավարուելով «Պատրաստուած հրամանատար, արհեստավարժ բանակ, ապահով հայրենիք» կարգախօսով»:

Նիստի ասարտին ուսումնական տարուան ընթացքին լաւագոյն արդիւնքներ ցուցաբերած զինուորական ստորաբաժանումներուն յանձնուած են պատուոյ դրօշներ: Լաւագոյն աշխատանքը տարած բարեխիղճ զինուորները արժանացած են մետալներու, պատուոյ գիրերու եւ արժէքաւոր նուէրներու:

Ռուսիոյ Պատրիարքին Յայտարարութեան Առնչուող Հարցականները Կը Շարունակուին. Մանոյեան. «Պարզաբանումը Կը Գոհացնէ Այնքանով, Որ Հարցականի Տակ Չի Դրուիր Տեղասպանութիւնը»

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութենէն «Ազատութիւն» ձայնասփիւռի կայանին յայտնած են, որ Համայն Ռուսիոյ պատրիարքին գայթակղեցուցիչ յայտարարութեան վերաբերեալ պատրիարքարանին հրապարակած պարզաբանումէն ետք պաշտօնական Երեւան կարիք չի տեսներ յաւելեալ մեկնաբանութիւններու:

Ս. Ծննդեան առիթով տուած հարցազրոյցին ընթացքին Քիրիլ պատրիարքին յայտարարութիւնը, թէ Թուրքիոյ մէջ քրիստոնէաներ չեն ոչնչացուած, վրդովմունք պատճառած էր: Ասոր լոյսին տակ լրատուամիջոցները հրապարակեցին պատրիարքին մամլոյ քարտուղարին մեկնաբանութիւնը՝ ուղղուած հայաստանեան լրատուամիջոցներուն:

«Ազատութիւն» ձայնասփիւռի կայանի լրագրող Տաթևիկ Լազարեան գրած է, որ ուշագրաւ է, թէ այդ յայտարարութիւնը ցարդ տեղադրուած չէ Ռուս ուղղափառ եւ Հայ առաքելական եկեղեցոյ պաշտօնական կայքերուն վրայ:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինի տեղեկատուական համակարգի տնօրէն Վահրամ քինյ. Մելիքեան այս երեւոյթը տարօրինակ չի նկատեր. «Երբեք լրատուամիջոցներուն տրուող պարզաբանումները կամ մեկնաբանութիւնները չեն տեղադրուիր պաշտօնական կայքերուն վրայ: Մանաւանդ որ պարզաբանումը տրուած է ի պատասխան Մայր Աթոռի կատարած հարցումին»:

Ռուս ուղղափառ եկեղեցույ կողմէ կատարուած պարզաբանումին մէջ նշուած էր, որ Հայոց ցեղասպանութեան առնչութեամբ իրենց դիրքորոշումը կը մնայ անփոփոխ: Իբրեւ օրինակ կը բերուէր Ռուս ուղղափառ եկեղեցույ բարձր մակարդակով մասնակցութիւնը Հայ առաքելական եկեղեցույ կարեւոր իրադարձութիւններուն եւ Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի նախաձեռնութիւններուն:

Տէր Վահրամ շեշտած է, որ Ռուս ուղղափառ եկեղեցին միշտ ալ զօրակցած է Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցին՝ աւելցնելով, որ Մոսկուայէն ստացուած պատասխանին մէջ ամէն ինչ ըսուած է, ուստի Հայ առաքելական եկեղեցին ոչինչ ունի աւելցնելիք. «Մէկ բան յստակ է, որ պէտք չէ աւելորդ տեղը քաղաքականացնել այս ամէնը: Որովհետեւ միայն մէկ արտայայտութեամբ, որ նաեւ իմաստէն դուրս հանուած է, դատել ամբողջ եկեղեցույ դիրքորոշումը, կը կարծեմ, տեղին չէ: Մանաւանդ որ այդ եկեղեցույ դիրքորոշումը տարբեր առիթներով եւ տարբեր ձեւերով արտայայտուած է, եւ զօրակցութիւն ցուցաբերուած է թէ՛ հայ ժողովուրդին, թէ՛ հայ եկեղեցույ, եւ թէ՛ մեր հայրենիքին»:

ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, ՀՅԴ Բիւրոյի Հայ դատի եւ քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրո Մանոյեան «Ազատութիւն» ձայնասփիւռի կայանին հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին յայտնած է, որ պատրիարքարանի պարզաբանման մէջ անդրադարձ կայ Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ իրենց դիրքորոշման, բայց ո՛չ պատրիարք Քիրիլի յայտարարութեան. «Պարզաբանումը կը գոհացնէ այնքանով, որ հարցականի տակ չի դնէր Ցեղասպանութիւնը: Բայց իր նախկին ըսածը հակառակն է այդ Ցեղասպանութեան ճանաչման: Յստակեցում չկայ, որ ինչո՞ւ ըսած էր այն, ինչ որ ըսած էր: Յայտարարութեան վերաբերող մասը իրենք սրբագրեցին, բայց մնաց արձանագրուած, որ ինքը պատմութիւնը խեղաթիւրեց»:

Ըստ Մանոյեանի, հարցերու տեղիք կու տայ նաեւ այն, որ պարզաբանումը ուղարկուած է միայն հայաստանեան լրատուամիջոցներուն եւ պաշտօնապէս չէ հրապարակուած տակաւին: Ան դիտել տուած է, որ կարելի է ենթադրել, թէ ի՛նչ եղած է պատրիարք Քիրիլի յայտարարութեան նպատակը. «Ատիկա իրենց կողմէ իսլամը սիրաշահելու, իսլամը արդարացնելու քաղաքականութիւն է, որ ինչո՞ւ պէտք է իրենք այս ձեւով կատարեն՝ անհասկանալի է: Բայց ատիկա փաստ է, որ պատմութիւնը խեղաթիւրուած է, եւ ըստ այդմ ալ պէտք է վերաբերինք անոր հետ»:

Մարդու Իրաւունքներու Պաշտպանը Հրաժարական Ներկայացուցած է

Նախանցեալ օր Հայաստանի Հանրապետութեան մարդու իրաւունքներու պաշտպան Կարէն Անդրէասեանը հրաժարականի դիմում ներկայացուցած է: Այս մասին յայտարարութիւնը տեղադրուած է Մարդու իրաւունքներու պաշտպանի գրասենեակի «Ֆէյսպուք»-ի պաշտօնական էջին վրայ:

«Պաշտպանը շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր գործընկերներուն միացեալ աշխատանքի համար եւ յոյս կը յայտնէ, որ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութիւնը կը շարունակէ մնալ մեր պետութեան եւ հասարակութեան առաջնահերթութիւնը: Այս առնչութեամբ այլ մեկնաբանութիւններ պիտի չըլլան», ըսուած է յայտարարութեան մէջ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Արխագիան Միացած է Թուրքիոյ Դէմ Սահմանուած Ռուսական Պատժամիջոցներուն

«Կազեթա» կը գրէ, որ Արխագիոյ վարչապետ Արթուր Միքվելայիան ստորագրած է որոշում մը՝ Թուրքիոյ դէմ սահմանուած ռուսական պատժամիջոցներուն միանալու մասին:

Վարչապետը յանձնարարած է մինչեւ 20 Յունուար երկրի տնտեսութեան նախարարութեան՝ գիւղատնտեսութեան նախարարութեան եւ մաքսային պետական յանձնախումբին հետ

միասին ներկայացնել առաջարկ ժամանակաւոր սահմանափակող միջոցներու մշակման վերաբերեալ: Առաջարկը պիտի վերաբերի յատուկ ապրանքներու ներածման, որոնց ծագման երկիրը Թուրքիոյ Հանրապետութիւնն է:

Յանձնարարութեան համաձայն, պիտի արգիլուի Արխագիոյ պետական պատուերի ծիրին մէջ աշխատանքին միանալը այն կազմակերպութիւններուն, որոնք կը գտնուին Թուրքիոյ իրաւասութեան տակ: Բացի ասկէ, սահմանափակուած է թրքական ոչ դրամատնային վարկային կազմակերպութիւններու գործունէութիւնը:

Տուեալ միջոցառումները կը ձեռնարկուին Ռուսիոյ եւ Արխագիոյ միջեւ ռազմավարական գործընկերութեան վերաբերեալ համաձայնագիրի իրագործման նպատակով:

Մոսկուա. «Լաթաքիոյ Մէջ Սուրիական Փոքր Պետութեան Մը Ստեղծման Վերաբերեալ Էրտողանի Յայտարարութիւնները Դատարկաբանութիւն Են»

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութենէն աղբիւր մը յայտնեց. «Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի այն յայտարարութիւնը, թէ Մոսկուա կը ձգտի Լաթաքիոյ շուրջ սուրիական փոքրիկ պետութիւն ստեղծել, պարզապէս Անգարայի կողմէ ինքնիր յանցանքները ծածկելու փորձ է»՝ աւելցնելով. «Թուրքիոյ նախագահի՝ Լաթաքիոյ մէջ փոքր պետութիւն մը ստեղծելու Ռուսիոյ ծրագիրներուն շուրջ

յայտարարութիւնները բացարձակ դատարկաբանութիւն են, եւ յստակ է, որ ան կը

փորձէ Ռուսիոյ հետ յարաբերութեանց տազնապը օգտագործել ուշադրութիւն շեղելու ինքնին Թուրքիոյ կատարածէն՝ նկատի ունենալով, որ ան պետութիւն մըն է, որ ուրիշներէն աւելի կը միջամտէ սուրիական հարցերուն մէջ»:

Աղբիւրը յիշեցուց, որ Ռուսիա սուրիական տազնապին սկիզբէն ի վեր կը շեշտէ, որ Սուրիան պէտք է մնայ ժողովրդավարական, գերիշխան, աշխարհիկ եւ միացեալ պետութիւն մը:

Յիշեցնենք, որ Էրտողան երեքշաբթի օր թուրք դեսպաններու առջեւ իր արտասանած խօսքին մէջ Ռուսիան ամբաստանեց Լաթաքիոյ մէջ փոքր պետութիւն մը ստեղծելու եւ Լաթաքիոյ գիւղական շրջաններուն մէջ թիրքմենները թիրախ դարձնելու յանցանքով:

Թեհրան Իրանեան Չուրեր Մուտք Գործած Ամերիկացի Չինուորները Ձերբակալելէ Ետք Ազատ Արձակեց Չանոնք

Թեհրան Չորեքշաբթի օր իրանեան չուրեր մուտք գործած ամերիկացի 10 զինուորներ ձերբակալելէ ետք ազատ արձակեց Չանոնք:

Իրանի Յեղափոխական պահակազունըր յայտարարեց, որ ամերիկացի զինուորները ներում հայցած են եւ խոստացած դէպքը չկրկնել, որմէ ետք անոնց ազատ արձակումը տեղի ունեցած է միջազգային ջուրերուն մէջ: Անոնք ազատ արձակուած են, երբ ստուգումէ ետք յստակ դարձած է, որ սահմանի հատումը դիտաւորեալ չէր:

Իրանեան «Ֆարս» լրատու գործակալութիւնը հաղորդած էր, որ Իրանի Յեղափոխական պահակազունդին ծովուծը ձերբակալած է 10 ամերիկացի զինուորներ, որոնք 50 մմ տրամագիծով գնդացիներով զինուած երկու նաւերով «ապօրինի կերպով» մուտք գործած են իրանեան ջուրեր եւ յառաջացած 2 քիլոմէթր: Կը նշուի, որ 10 զինուորներուն շարքին էր կին մը: Նաւերը օժտուած են տեղորոշիչ սարքերով:

Յեղափոխական պահակազունդի ծովուծի հրամանատար ծովակալ Ալի Ֆատուի յայտնեց, որ Իրանի արտաքին գործոց նախարար Մոհամետ Ճաւատ Չարիֆ իր ամերիկացի պաշտօնակից Ճոն Քերրիէն պահանջած է, որ ամերիկացիները ներում հայցեն Իրանի ջրային տարածք մուտք գործելուն համար:

Իրանի զինեալ ուժերու սպայակոյտի պետ Ֆայրուզ Ապատի իր կարգին նշեց. «Եթէ մեր ուժերու հրամանատարները իմաստուն չըլլային եւ բարի կամեցողութիւն չունենային, ամերիկացիները այսօր նոր փորձանք մը պիտի դիմագրաւէին»՝ աւելցնելով, որ իրանեան ուժերը «ամերիկացիներուն դաս մը տուին եւ հաստատեցին, որ շրջանին մէջ ամերիկեան շարժումներուն արթուն կերպով եւ մօտէն կը հետեւին»:

Քերրի աւելի ուշ շնորհակալութիւն յայտնեց իրանեան իշխանութիւններուն՝ ամերիկացի զինուորներու ազատ արձակման կոչերուն շուտով ընդառաջելուն համար:

ԱՆՆՈՒՄ

Վերանկախացման 25-ամեակը Դիմաւորենք Նորանոր Ծրագիրներով

2015-ին, Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակին, հայ ժողովուրդը յաջողեցաւ որպէս պահանջատէր ազգ միասնական էութեամբ ներկայանալ աշխարհին՝ ձախողութեան մատնելով հայութեան մասնատման միտող ու հայկական պահանջատիրութիւնը լուսարձակներէ հեռացնելու համար ոգի ի բոյն պայքարող թրքական կողմին մշտական ջանքերը:

2016-ին Հայաստանի եւ Արցախի պետականութիւնները կը թելակոխեն անկախութեան 25-ամեակը:

Ամեակները առիթներ են՝ լուսարձակի տակ առնելու ձեռքբերումները, ուրուագծելու մեր հայրենիքին յառաջընթացը դանդաղեցնող իրավիճակներն ու մանաւանդ կեղրոնանալու հայրենիքի վերելքին մեր բոլորին ներդրումը ապահովելու հրամայականին վրայ:

Հայաստան

Հայաստանի անկախ պետականութեան ժամանակաշրջանը կը բնութագրուի շարք մը նուաճումներով. հանրապետութեան զարգացող ընթացք, հայկական անսասան բանակ, ազգային շահերու պահպանումը գերադաս համարող արտաքին քաղաքականութիւն, երկրէն ներս քաղաքական հանդուրժողականութեան եւ հասարակութեան քաղաքացիական հասունացման գործընթացի յառաջացում, սահմանադրական փոփոխութիւններու ճամբով երկրին մէջ նոր իրավիճակներու ձեւաւորման հնարաւորութիւններու ստեղծում եւ այլն:

Այսուհանդերձ, աշխարհաքաղաքական փոփոխական իրադարձութիւններով պայմանաւորուած սպառնալիքները դիմագրաւելու Հայաստանի կարողականութիւնը կը ջլատեն հանրապետութեան ներքին կեանքը բնութագրող կարգ մը իրողութիւններ, ինչպէս՝ թոյլ տնտեսութիւն, ընկերային բեւեռացում, աշխատավայրերու նուազում, արտագաղթ:

Հայաստանի աշխարհագրական եւ քաղաքական շրջափակումը իր բացասական հետեւանքներով թէեւ որոշակիօրէն կը սահմանափակէ երկրի զարգացումը, այնուամենայնիւ ռազմավարական նոր ուղիներու որոնումը, սփիւռքի կարելիութիւնները Հայաստանի հզօրացման ծառայեցնելու ճիգերը, երկրի անվտանգութեան եւ զարգացման համար անհրաժեշտ պայմաններու ապահովումը դրական ազդեցութիւն պիտի ունենան մեր հայրենիքին ու պետականութեան զարգացման գործընթացին վրայ:

Երկրին ամբողջականութեան եւ քաղաքական անկախութեան ապահովման համար կենսական պայմաններ են Հայաստանի

պետականության ամրապնդումը, երկրի տնտեսական վերելքը եւ ժողովուրդի հաւաքական կամքի շեշտադրումը:

Կառավարման դրութեան բարեկարգումը, տնտեսական քաղաքականութեան վերանայումը, երկրէն ներս ստեղծագործական ներուժին արդիւնաւէտ կազմակերպումը ու ժողովուրդի դիմադրական կամքին ամրապնդումը մեր երկիրը կրնան դարձնել տարածաշրջանի ամենէն յառաջադէմ ու մրցունակ երկիրներէն մէկը, եթէ ջանքերը մէկտեղուին, իշխանութիւններուն կողքին ընդդիմութիւնը ունենայ դրական ներգործութիւն ու մանաւանդ Հայաստանի եւ արտերկրի միջեւ գործակցութեան դաշտերը ընդլայնին համապատասխան օրէնսդրութեամբ:

Կը հաւատանք մեր երկրի փայլուն ապագային, որուն կերտման համար, սակայն, իւրաքանչիւր կողմ՝ իշխանութիւն, ընդդիմութիւն, հայրենի ժողովուրդ, սփիւռքահայութիւն, իր առաւելագոյնը ի գործ պիտի դնէ: Հաւաքական մեր ճիգերով ոչ միայն կարելի կ'ըլլայ կասեցնել արտագաղթը, այլեւ՝ ձեւաւորել ներգաղթի մշակոյթ ու հայրենիք ուղղել մասնագիտացած ու նորագոյն արհեստագիտութեան մէջ հմտացած աշխարհացրիւ հայ երիտասարդութիւնը:

Հօգօր հայրենիքն է մեր ազգի գոյութեան երաշխիքը:

Ուրեմն՝ յառա՛ջ, տարին սկսինք մեր հայրենիքի հօգօրացման սաստարող տարաբնոյթ ծրագիրներով:

Ջ. Պօղիկեան

ՇԱԲԹՈՒՄԸ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն Տեսակ Երգ Երգեցի

*Ամէն տեսակ երգ երգեցի – ամէնից լաւ տաղն է էլի,
Սայաթ-Նովի դրախտային, անմահական խա՛ղն է էլի:
Ինչքան էլ լեն դուքաններում ռանգ-ռանգ մրգեր ըլին շարած
Անմահական մրգերի տեղ – շահնշահի բաղն է էլի:
Բախչի միջի, ծաղիկները ինչքան էլ լաւ ջրով անես՝
Ծաղիկների ջուրը ուզած – առաւօտուայ շաղն է էլի:
Գնա՛ կ'ուզես Ֆռանգստան, ամենամեծ քուչեքը տես՝
Սրտիդ ուզած տեղը միակ – սիրեկանի թաղն է էլի:
Վա՛յ քեզ, Չարենց, լա՛ւ իմացի, ականջ արա սիրեկանին
Ամէն բանից լաւ ու անուշ սիրեկանի դաղն է էլի:*

Խօսք՝ ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ

www.aztagdaily.com

ԱԿՆԱՐԿ

Տարին Անցաւ (Բայց Խնդիրները Մնացին)

Սկիզբէն իսկ ըսենք, որ խնդիրներ լուծող Մովսէսի գաւազան ակնկալողներու շարքին չենք: Տխուր եւ չոր իրականութիւնը այն է, որ հարցերը իրենց լուծումին առաջնորդող գործընթացները կը պակսին:

Մեր ակնարկութիւնը չի վերաբերիր համաշխարհային քաղաքական կացութեան, ուր չի յարգուիր նոյնիսկ անտառի օրէնքը: Մենք, իբրեւ պետութիւն (Հայաստան) եւ ժողովուրդ (հայութիւն), լրագոյն պարագային կրնանք մտածել այս խութերուն եւ խարակներուն մէջէն նուագագոյն վտանգներով նաւարկելու մասին: Ոչ աւելին: Կը հաւնի՞նք այս կացութիւնը, չէ՞նք հաւնիր. նշանակութիւն չունի:

Իրականութիւնը այս է:

Մեր մտահոգութիւնը կ'առնչուի հայկական իրականութեան, որ թէ՛ ուղղահայեաց (աշխարհագրական) եւ թէ՛ հորիզոնական (գաղափարական) իմաստներով բազմաշերտ է. հետեւաբար նաեւ՝ բարդ:

Հայաստանի կապակցութեամբ, հանրայայտ ճշմարտութիւն է այն վտանգը, որ արտագաղթն է: Ճիշդ է, որ նախկին Խորհրդային Միութեան ու անոր ազդեցութեան գօտի Արեւելեան Եւրոպայի շատ մը երկիրներ եւս կը դիմագրաւեն արտագաղթի երեւոյթը: Պայթեան երկիրներուն պարագային, ըստ ամերիկացի տնտեսագէտ Մայքըլ Հատսընի տուեալներուն, արտագաղթած է այդ երկիրներու աշխատուծին 40 տոկոսը: Քոսովոյի մէջ (ՕԹԱՆ-ի օդուծին «շնորհիւ» ստեղծուած այդ կեղծ պետութիւնը), ըստ քաղաքական մեկնաբան Տան Կը Լէյզլիի տուեալներուն (Counterpunch.org, 6 Յունուար 2016), 2014-ի դեկտեմբերէն մինչեւ 2015 Փետրուար երկարող 3 ամիսներուն, արտագաղթած է... բնակչութեան 5 տոկոսը:

Ըստ հրապարակուած վիճակագրական տուեալներուն, վերջին 15- 20 տարիներուն, Հայաստանէն արտագաղթած է մօտաւորապէս մէկ միլիոն հոգի: Այս երեւոյթը դժբախտաբար միայն տնտեսական դրդապատճառներ չունի: Կան նաեւ ենթակայական պատճառներ, որոնցմէ ամենահիմնականը՝ հեռանկարի բացակայութիւնն է: Մինչեւ վերջին քանի մը տարիները, մարդիկ կ'արտագաղթէին տնտեսական դրդապատճառներով, աւելի բարեկեցիկ կեանքի, աշխատանքի փնտռութեամբ: Հիմա սակայն կայ աւելի մտահոգիչը. կ'արտագաղթեն նաեւ գէշ աղէկ բարեկեցիկ ընտանիքներ եւս, որովհետեւ երկրի ներքին քաղաքական ու ընկերային-տնտեսական համակարգը յոյս չի ներշնչեր ապագային նկատմամբ: Այդ ինչպէ՞ս եղաւ (օրինակի համար), որ յանկարծ Մպանիոյ մէջ ստեղծուեցաւ հայկական համայնք, որուն թիւը կը հաշուէ մօտաւորապէս 40 հազար հոգի...

Լուծումը կապուած չէ միայն օրէնքներու բարելաւումին: Արտագաղթի հարցը կարելի չէ լուծել խորհրդարանական կամ գործադիր իշխանութեան այս կամ այն որոշումով միայն: Այդ որոշումները կրնան անհրաժեշտ ըլլալ, սակայն անբաւարար են: Հիմնականը դրական մթնոլորտի ստեղծումն է երկրի մը մէջ, որ զուրկ է տնտեսական անկիւնադարձային բարեշրջումներ յառաջացնելու ասակ բնական պաշարներէ: Քաղաքացին կը փնտռէ իշխանութիւն մը, որ սրտցաւ մօտեցում ունենայ երկրի ներքին հարցերու լուծման կապակցութեամբ: Կ'ակնկալէ ունենալ իշխանութիւն մը, որ ակներեւ ճիգ թափէ երկրի տնտեսական, ընկերային ու քաղաքական համակարգի բարելաւումին ուղղութեամբ:

Ըսել չենք ուզեր, որ դրական երեւոյթներ չկան: Բնականաբար կան, սակայն պակասողը այն մթնոլորտն է, որ կրնայ ստեղծուիլ բարեշրջումի միտող ճիգերէն, նոյնիսկ եթէ այդ ճիգերը անմիջականօրէն անկիւնադարձային արդիւնքներ չտան: Կարելորը այդ համապետական ճիգի գոյութիւնն է. աւելի ճիշդ՝ ստեղծումը:

Տրուած ըլլալով, որ արտագաղթը համահայկական տարողութեամբ չարիք է, անոր պէտք է վերաբերիլ համահայկական մտածողութեան վրայ հիմնուած մօտեցումով:

Եթէ պահ մը մէկդի դնենք զուտ աշխարհագրական դրուածքը եւ համահայկական իրականութեան նայինք հորիզոնական (գաղափարական կամ ենթակայական) կտրուածքով, պիտի տեսնենք, որ տեղայնական մտածողութիւնը նոյնքան աւերիչ է: Այսինքն իրավիճակ մը, ուր իւրաքանչիւր «համայնք» կ'առաջնորդուի միայն ինք իր իւրով տապկուելու քանդիչ եւ անհեռանկար մտահոգութեամբ: Մտածողութիւն մը, որ արդիւնք է համահայկական մօտեցումի բացակայութեան: Իսկ համահայկական մօտեցումը կամ մտածողութիւնը առաջին հերթին անհրաժեշտ է, որ ճառագայթէ հայկական պետութենէն: Պետական մակարդակի վրայ, այս մօտեցումին միայն նշոյլները կան: Իսկ այդ նշոյլները չեն կրնար դրական տեղաշարժ ստեղծել, այնքան աստէն որ համահայկական մտածողութիւնը տիրական չէ դարձած:

Համահայկական մտածողութիւնը համապատասխան գաղափարական խորք ու հիմք կ'ենթադրէ: Հայաստանի քաղաքական դաշտին մէջ գործող քանի՞ կուսակցութիւն կայ, որ կ'առաջնորդուի համահայկական շրջագիծ ընդգրկող գաղափարականով: Պատասխան. այս յօդուածագրին կարծիքով՝ միայն մէկը. Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը (*): Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ գոյութիւն ունեցող կազմակերպութիւններէն ո՛չ ՀՀԿ-ն, ո՛չ «Բարգաւաճ Հայաստան»-ը եւ ո՛չ ալ «Ժառանգութիւնը» հեռուէն կամ մօտէն կուսակցութիւն են բառին գաղափարական եւ կազմակերպչական-կառուցային իմաստով: Նեղացողները թող նեղանան, բայց իրականութիւնը այս է:

Հետեւաբար համահայկական հարցերու լուծումին մէջ դրական ներդրում կրնան ունենալ միայն այն հոսանքներն ու կազմակերպութիւնները, որոնք ունին (առաջին հերթին) համապատասխան գաղափարաբանութիւն:

Այս պատճառով ալ, առաջին ակնարկով (բայց միայն առաջին ակնարկով), ՀՅԴ-ի ուսերուն ինկած պատասխանատուութեան չափն ու տարողութիւնը անհամեմատ մեծ են իր գործնական կարելիութիւններէն: Սակայն պատմութիւնը ցոյց տուած է, որ Դաշնակցութիւնը յաջողած է հո՛ն, երբ անհրաժեշտութեան պարագային չկոխուած, չբացուած ճամբաներէ առաջնորդած է մեր ժողովուրդը:

Այնպէս որ, Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը, շատ հաւանաբար (կամ վստահաբար), կրնայ չունենալ հայութեան բոլոր հարցերը լուծելու կարողութիւնը: Սակայն իր մէջ ունի՛ այն ուժը, որ կարենայ լուծումի գործընթաց մը ստեղծել: Միայն կը մնայ ճիշդ գիտակցիլ այդ ուժին գոյութեան, որպէսզի նոր տարին կարենայ նոր յոյսեր ներշնչել բոլորիս:

(*)ՌԱԿ-ն ու ՍԴՀԿ-ը թող չնեղուին. իբրեւ դաշնակցական, հոս հարցականի տակ չենք դնել իրենց գաղափարական դրուածքը կամ ուղղութիւնը: Բայց իրականութիւնը այն է, որ երկուքն ալ նկատառելի ոչ մէկ դերակատարութիւն ունին Հայաստանի ներքաղաքական դաշտին վրայ: Պէ՛տք է ունենան, կասկած չկայ: Բայց չունին:

ՎԱՉԷ ԲՐՈՒՏԵԱՆ

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

**Ազգայիններու Հոյլ Մը Պարգևատրուեցաւ
Բերիոյ Հայոց Թեմի Ծառայութեան Շքանշանով**

Կիրակի, 10 Յունուար 2016-ի առաւօտեան, Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցոյ մէջ, յընթացս Ս. պատարագի, Բերիոյ հայոց թեմի առաջնորդ Շահան արք. Սարգիսեան կարդաց Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսի «Ծառայութեան տարուան» նուիրուած սրբատառ կոնդակը:

Յետ Ս. պատարագի, եկեղեցոյ ներքնասրահին մէջ, Բերիոյ հայոց թեմի Ազգ. վարչութեան նախաձեռնութեամբ, սուրիահայ 13 ազգայիններ պարգևատրուեցան Բերիոյ հայոց թեմի

«Ծառայութեան» շքանշանով:

Պարգևատրման հանդիսութեան բացումը կատարեց Ազգ. առաջնորդարանի դիւանապետ Գրիգոր Տունկեան, որ նշեց, թէ նախախնամական զուգադիպութեամբ Ազգային վարչութեան այս նախաձեռնութիւնը կը համընկնի Արամ Ա. կաթողիկոսի սրբատառ կոնդակով 2016 տարին «Ծառայութեան տարի» հռչակելուն: Այս յարգոյ ներկայութեան առաջ, այսօր ծառայութիւնն է, որ պիտի մեծարուի՝ ազգային գործադաշտի զանազան բնագաւառներուն մէջ երկարամեայ վաստակաշատ ազգայիններու անուններով:

Ապա հրաւիրեց Շահան արք. Սարգիսեանը, Ազգ. վարչութեան անդամներ Տիգրան Պետրոսեանն ու Մարալ Սեմերձեանը, որպէսզի պարգևատրեն աւելի քան 600-ամեայ Բերիոյ հայոց թեմի ծառայութեան զանձատունը հարստացուցած ազգայինները՝ Բերիոյ հայոց թեմի «Ծառայութեան» շքանշանով:

Հուսկ, Բերիոյ հայոց թեմի «Ծառայութեան» շքանշանով պարգևատրուեցան հետեւեալ ազգայինները՝ Վահան Տ. վարդապետ Պերպէրեան, Յուսիկ Ա. քինյ. Սեդրակեան, Մեսրոպ Ա. քինյ. Պետրոսեան (Հասիչէ), տոքթ. Վահէ Սիսեռեան, Գէորգ Ապահունի, Հոփի Կանանեան, Սարգիս Կիրակոսեան, Մանուկ Գանտիլեան, Նազելի Ազեզեան, յետ մահու՝ Արամ Պազգալեան, Սիլվա Զապաղջուրեան, Անժէլ Պոշկեզենեան եւ Յարութիւն Պարսամեան:

Օրուան եզրափակիչ պատգամը փոխանցեց առաջնորդ սրբազանը, որ վեր առնելով ծառայութեան խորհուրդը՝ մէջբերումներ կատարեց Արամ Ա. կաթողիկոսի սրբատառ կոնդակէն, բարձրօրէն գնահատեց ծառայասէր ազգայիններն ու հանդիսականները, որոնք հոծ բազմութեամբ ներկայացած են՝ հաստատելու իրենց հաւատքն ու յարգանքը ազգային ծառայութեան նուիրական գործին:

Յակոբ Թօփալեան Հիմնարկը 15 Հազար Ֆրանք Նուիրեց Սուրիահայութեան Կարիքներուն

Ս. Յակոբ Մծֆնացիի եւ Ժընեյի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տօնին առիթով, յաւարտ Ս. պատարագի տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ մատաղօրհնութիւն՝ եկեղեցւոյ բարերար Յակոբ Թօփալեանի յիշատակին: Այս առիթով Յակոբ Թօփալեան հիմնարկը 15 հազար գուիցերիական ֆրանք յատկացում կատարեց սուրիահայութեան կարիքներուն:

Ոչ Եւս Է Հալէպահայ Ազգային Գործիչ Սարգիս Տիգրան Գաբոյեան

Երկուշաբթի, 4 Յունուար 2016-ին Երեւանի մէջ կեանքին հրաժեշտ տուաւ հալէպահայ ազգային գործիչ, բարերար, ՀՅ դաշնակցութեան նուիրեալ ընկեր Սարգիս Տիգրան Գաբոյեան (1936-ի ծնունդ):

Սարգիս Գաբոյեան երկար տարիներ ծառայած է հալէպահայ ազգային կեանքին՝ գործելով Բերիոյ հայոց թեմի Ազգային իշխանութեան, «Արամ Մանուկեան» ժողովրդային տան Խնամակալութեան, Ազգային Քարէն Եփփէ Ճեմարանի խնամակալութեան եւ այլ մարմիններու մէջ՝ միշտ ըլլալով գործունեայ, խստապահանջ, նուիրեալ, ընկերասէր եւ աշխուժ ազգային գործիչ:

Հանգուցեալին յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ հինգշաբթի, 7 Յունուարին, յետմիջօրեի ժամը 1:30-ին, Մալաթիոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ: Թաղմանական կարգը տեղի ունեցաւ «Արին բերդ» գերեզմանոցին մէջ:

ՀՅԴ «Ռուբէն» Երիտասարդական Միութեան Հիմնադրութեան 35-ամեակին Նուիրուած Բանախօսական-Գեղարուեստական Երեկոյ

ՀՅԴ «Ռուբէն» երիտասարդական միութեան հիմնադրութեան 35-ամեակին առթիւ, վերջերս Նոր Ջուղայի ՀՄՄ «Արարատ» միութեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ բանախօսական-գեղարուեստական երեկոյ:

Օրուան հանդիսավար Կարէն Խանլարեան անդրադառնալով միութեան հիմնադրման՝ հաստատեց, որ 35 տարիներ առաջ ընդվզելով հայրենիքի եւ սփիւռքի հայ ժողովուրդին սպառնացող մարտահրաւերներուն դէմ՝ ծնունդ առաւ «Ռուբէն» երիտասարդական միութիւնը, որ ստանձնելով իր կենսական դերը եւ առաքելութիւնը՝ պայքարեցաւ հայապահպանման, հայակերտման եւ Հայ դատի հետապնդման ուղղութեամբ:

Միութեան վարչութեան անունով Արմօ Մինասեան նշեց, որ միութիւնը անուանակոչուած է յեղափոխական-քաղաքական գործիչ Ռուբէն Տէր Մինասեանի անունով, նպատակ ունենալով՝ դաստիարակելու ազգասէր, կիրթ եւ Հայ դատի լուծման ուղղութեամբ պայքարող երիտասարդներ:

Այնուհետև տեղի ունեցան երեք առանձին թեմաներով բանախօսական ելույթներ:

Առաջին բանախօսն էր Նոյել Մինասեան, որ ներկայացուց «ՀՅԴ «Ռուբէն» երիտասարդական միութեան հիմնադրութիւնը» նիւթը:

Երկրորդ բանախօսն էր Վարուժ Մովսիսեան, որ անդրադարձաւ «Երիտասարդութիւնը եւ զինեալ պայքարը» թեմային, իսկ երրորդ բանախօսը՝ Վահէ Թորոսեան խօսեցաւ ՀՅԴ երիտասարդական միութիւններու հիմնադրման նպատակներուն եւ զինեալ պայքարէն ետք վերջին 25 տարիներու ընթացքին «Ռուբէն» երիտասարդական միութեան կարեւորագոյն գործունէութեան մասին:

Համազգայինի «Տիգրան Երկար» Մասնաճիւղի Հիմնադրութիւն

Համազգայինի Յունաստանի Շրջանային վարչութիւնը, Յունաստանի Հայ դատի յանձնախումբի երկար ամիսներու ծրագրաւորման ու կազմակերպական հետեւողական աշխատանքին շնորհիւ, Ռոտոս կղզիին մէջ հիմնեց մասնաճիւղ մը՝ տեղացի խումբ մը հայերու մասնակցութեամբ:

Հայ դատի յանձնախումբը անցնող ամիսներուն ընթացքին եւ Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի նուիրուած ձեռնարկներու ծիրէն ներս

կազմակերպեց հրապարակային հանդիսութիւն մը երեք տարբեր դպրոցներու մէջ՝ Ցեղասպանութեան ու Հայ դատի բովանդակութեամբ դասախօսութիւններու շարք մը, ինչպէս նաեւ Եղեռնին վերաբերող նիւթով ժապաւենի մը ցուցադրութիւնը:

Առ այդ, 12 դեկտեմբերին «Մեմիրամիս» պանդոկին մէջ առաջին քայլը առնուեցաւ կղզիին մէջ հայկական մշակութային շարժում, միութիւն մը, համազգայնական կազմակերպական կառոյց մը հիմնելու հեռանկարով:

Առաջին առիթով Շրջանային վարչութեան վաւերացումով կազմուեցաւ առժամեայ առաջին վարչութիւնը՝ իր դիւանով, որուն գլխաւոր պարտականութիւնը պիտի ըլլայ մինչեւ Փետրուար 2016 կազմակերպել հիմնադիր ժողով եւ յառաջացնել ընտրովի առաջին վարչութիւնը:

Մասնաճիւղի հիմնադրութեան օրը ներկաներուն ցուցադրուեցաւ ամրան ընթացքին Սիրոս կղզիին մէջ Արցախէն հիւրընկալուած տղոց ելույթին տեսերիզը, որ յուզում ու խանդավառութիւն ստեղծեց ներկաներուն մօտ:

Նշանակովի առաջին վարչութիւնը կը բաղկանայ հետեւեալ անդամներէն՝

Քէօսէան Խարա (նախագահ), Վասիլիու-Պարտիզպանեան Վասիլիս (քարտուղար), Տեմելիս-Յարութիւնեան Մայք (գանձապահ), Մանուկեան Լարիսա (խորհրդական), Մանուկեան Մթամաթիս (խորհրդական), Քելենճեան Խրիսթոս-Հրանդ (խորհրդական): Նոր նշանակեալ վարչութեան փափաքով Համազգայինի նոր մասնաճիւղը կոչուեցաւ «Տիգրան Երկար»:

ՀՅԴ «Նիկոլ Աղբալեան» Կոմիտէութեան 25-Ամեակի Տօնակատարութիւն

Դեկտեմբեր 6-ին Պրըպանքի «Տը Լաքս» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ՀՅԴ «Նիկոլ Աղբալեան» կոմիտէութեան հիմնադրութեան 25-ամեակի տօնակատարութիւնը:

Կազմակերպիչ յանձնախումբին անունով բարի գալուստի խօսքը արտասանեց Սիւզի Օհանեան, որմէ ետք ելոյթ ունեցաւ Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեան: Սրբազանը դրուատեց Պրըպանքի կեդրոնէն ներս համագործակցութեան մթնոլորտը, ուր կողք-կողքի կը գործեն ՀՅԴ-ի, ՀՕՄ-ի, ՀՄԸՄ-ի, Հայ դատի, երիտասարդական եւ պատանեկան միութեանց Պրըպանքի մասնաճիւղերը:

Այնուհետեւ Օհանեան հրաւիրեց ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգելու մեզմէ առջաւէտ բաժնուած ընկերներուն յիշատակը, որմէ ետք ներկայացուց Նիկոլ Աղբալեան ազգային գործիչն ու մտաւորականը՝ մեջբերումներ կատարելով անոր խօսքերէն եւ ընդգծելով կոմիտէութեան կարեւոր դերակատարութիւնը Պրըպանքի հայ գաղութի կազմակերպման մէջ:

Այնուհետեւ յանձնախումբի անդամներ Անի Պողիկեան եւ Վրէժ Գեորգեան իրենց պատրաստած տեսերիզի ցուցադրութեամբ ներկայացուցին մեզմէ առջաւէտ բաժնուած ՀՅԴ «Աղբալեան» կոմիտէութեան ընկերները՝ անդրադառնալով անոնց կուսակցական կեանքին եւ գործունէութեան: Ցուցադրուեցաւ նաեւ այլ տեսերիզ մը՝ կեդրոնէն ներս գործող միութիւններու ներկայացուցիչներու վկայութիւններով, որոնք շեշտեցին կեդրոնէն ներս տարուող աշխատանքներուն մէջ նոր սերունդը ընդգրկելու կարեւորութիւնը:

Կեդրոնական կոմիտէի խօսքը փոխանցեց Այտա Տիմիճեան, որ իր կարգին դրուատեց կոմիտէութեան իրագործումները անցնող տարիներուն ընթացքին եւ շնորհաւորեց կոմիտէութեան անդամները՝ մաղթելով նորանոր յաջողութիւններ: Տիմիճեան նշեց, որ Պրըպանքի գաղութին աջակցութեամբ, «Աղբալեան» կոմիտէութիւնը իրականացուցած է բազմաթիւ յաջող ձեռնարկներ:

Աւարտին ՀՅԴ «Աղբալեան» կոմիտէի անունով Վարդան Տէրտէրեան շնորհակալական խօսք ուղղեց բոլոր անոնց, որոնք կը սատարեն շրջանի կոմիտէութեան աշխատանքներուն: Ան անդրադարձաւ ՀՅԴ-ի հիմնադրութեան ու գործունէութեան կարեւորագոյն էջերուն, ապա ներկայացուց ՀՅԴ «Աղբալեան» կոմիտէութեան ստեղծման պատմութիւնը, անոր աշխատանքներու հիմնական ուղղութիւնները, որոնց շարքին՝ գաղութի կազմակերպում, երիտասարդութեան ներգրաւում, ընկերական ծառայութեան ցանցի ստեղծում ու զօրացում, մշակութային վերելք եւ տեղական քաղաքական կեանքի աւելի աշխուժ ու ծրագրուած մասնակցութիւն:

Գեղարուեստական բաժինով ելոյթ ունեցաւ երգիչ Գօգօ Հայիթեան, որ մեկնաբանեց յեղափոխական երգերու փունջ մը:

WWW.AZTARAR.COM

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

9 Մխալ Սովորություններ, Որոնք Կը Վնասեն Ուղեղին

Մարդկային մարմնի ամենակարևոր գործարանը ուղեղն է: Անհկա մեր հարստությունն է, հետեւաբար պէտք է գուրգուրանք անոր վրայ եւ պաշտպանենք 9 վտանգաւոր սովորություններէ, որոնք քիչ-քիչ կը սպաննեն զայն:

1

Նախաճաշը ջնջելը:

Մարդիկ, որոնք առտուան նախաճաշը կը ջնջեն, անոնց արեան մէջ շաքարի պակաս կը նկատուի, ինչ որ կը վնասէ ուղեղին աշխուժ աշխատանքին:

2

Շատ ուտելը:

Շատ ուտելը, բայց մանաւանդ իւղոտ ուտելիքներու չարաշահումը կը բարձրացնէ ուղեղի անօթներու քոլեսթերոլի մակարդակը, ինչ որ բացասական ազդեցութիւն կ'ունենայ ուղեղի աշխատանքին վրայ:

3

Ծխելը:

Ծխելը վնասակար է ուղեղի գործունէութեան համար, քանի որ կը սպաննէ բջիջները: Իսկ լուրջ ուսումնասիրություններ ցոյց տուած են, որ ծխելը կրնայ ալզայմըր հիւանդութեան յառաջացման պատճառ դառնալ:

4

Ապականած օդը:

Ասիկա անշուշտ ձեզմէ կախեալ չէ, սակայն եթէ ապականած միջավայրի մէջ էք եւ յաճախ թթուածինի պակաս կայ, ձեր ուղեղին աշխատանքը կը դանդաղի: Որքան թարմ է օդը, այնքան աւելի աշխուժ

5

Քունի պակաս:

Քունի պակասը կը դանդաղեցնէ ուղեղին գործունէութիւնը, կը տուժեն ընկալումի եւ կեդրոնացումի կարողությունները: Սակայն ամէնէն մտահոգիչը այն է, որ քունի պակասը կ'առաջնորդէ ուղեղի բջիջներու դանդաղ մահուան:

6

Ալքոլ եւ թմրանիւթեր:

Ասոնք անդարձ եւ ծանր վնաս կը պատճառեն ուղեղին եւ կը խախտեն անոր աշխատանքը:

7

Աշխատանք՝ հիւանդութեան ժամանակ:

Երբ մարդ հիւանդ է, ծանր աշխատանքը բացասական ազդեցութիւն կ'ունենայ անոր ուղեղին գործունէութեան վրայ, քանի որ մարմինը կը սկսի իր պահեստային միջոցները օգտագործել՝ հիւանդութեան դէմ պայքարելու համար: Նման պարագայի ուղեղը բաւարար քանակութեամբ թթուածին չի ստանար:

8

Խթանման ու զարգացման պակաս:

Պէտք է ուղեղը մշտապէս զարգացնել, հետեւաբար տեւաբար պատկերասփիւռ դիտելու փոխարէն՝ կարելի է նաեւ գիրք կարդալ, խաչբառ լուծել կամ ճատրակ խաղալ:

9

Մակաւախօսութիւնը:

Խօսիլը նոյնպէս ուղեղի խթանման միջոց է: Դուք խօսելով, հաղորդակցելով՝ կը մարզէք ձեր ուղեղը եւ մշտական աշխուժութեան մէջ կը պահէք զայն: